

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

48

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

BRNO 2007

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balázs Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Blanka Veselá

Technická redakce
Technical Editors

Dana Gregorová

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

48, 2007

90270/09

Obrázek na obálce
Cover illustration

Jeskyně Býčí skála. Geometrický vzorec, datovaný do eneolitu.
Býčí skála Cave. A geometric pattern dated to the Aeneolithic.

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

Copyright © 2007 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Kniha byla vydána s přispěním Akademie věd ČR

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz>

Resumé

Otaslavice (cadastral territory Horní Otaslavice, Prostějov district). „Stránsko“. Late Bronze Age/Early Iron Age. Settlement.

OTNICE (okr. Vyškov)

„Pod vodárnou“. ÚK. Sídliště. Záchraný výzkum.

Při záchranném archeologickém výzkumu v Otnicích byl v roce 2006 na parcele pro rodinný dům (p. č. 994/19) plošně prozkoumán jeden zahloubený archeologický objekt, který bylo možné interpretovat jako zásobní jámu. V něm nalezené zlomky keramiky ho řadí do kultury únětické. Do tohoto období se řadí i většina z dalších zahloubených objektů, které se podařilo na této lokalitě prozkoumat již v dřívějších letech. Tento nález tedy rozšířil naše představy o územním rozsahu pravěkého osídlení v lokalitě „Pod vodárnou“.

Marek Lečbych

Resumé

Otnice (Bez. Vyškov). „Pod vodárnou“. Aunjetitzer Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

Marek Lečbych

PODOLÍ (k. ú. Podolí u Brna, okr. Brno-venkov)

„Příčný“. Neolit (?), únětická kultura. Sídliště. Záchraný výzkum.

V průběhu března až července proběhl záchranný výzkum v místě stavby obchodního centra Novinvest Brno-Slatina (katastr Podolí). V poměrně rozsáhlé plošné skrývce se podařilo zachytit dvě uskupení pravěkých sídlištních objektů. V severozápadním rohu plochy byla zachycena část jámy K 500, datovatelné podle několika zlomků vřutí jen velmi málo do neolitu nebo eneolitu; mělký žlábek K 501, probíhající v její blízkosti, neposkytl žádný datovatelný materiál. V případě další kumulace 6 objektů na severovýchodním okraji plochy je datování spolehlivější - ze sídlištních jam K 502, 503 a 505 pochází charakteristický náleзовý soubor únětické kultury, u zbývajících objektů je toto zařazení velmi pravděpodobné. Nabízí se přitom možná prostorová souvislost této kumulace se sídlištěm a pohřebištěm ze starší doby bronzové, opakovaně porušovaným severně od stávajícího dálničního přívaděče (Belcredi a kol. 1989, 104).

David Parma

POLEŠOVICE (okr. Uherské Hradiště)

„Nivy“. Věteřovská skupina. Mladší a pozdní doba bronzová. Slezská fáze KLPP. Sídliště. Záchraný výzkum

Archeologický výzkum v Polešovické pískovně v roce 2006 plynule navázal na záchranné výzkumy prováděné v minulých letech. Celkem bylo odkryto 84 zahloubených archeologických objektů, z nichž jako obvykle větší část (33 objektů) představovaly kúlové jamky. Většina těchto kúlových jamek neposkytla žádný keramický materiál vhodný pro přesnější datování, a lze je tedy s velkou pravděpodobností zařadit obecně do pravěku, zejména pak do období, která jsou na lokalitě již prokázána. Druhou početnou skupinu zahloubených objektů představovaly běžné sídlištní, případně zásobní jámy většinou kruhového či oválného půdorysu. V jejich výplni se vyskytly keramické nálezy, které tyto objekty řadí do období věteřovské skupiny (3–5 objektů) a doby popelnicových polí (až 20 objektů), většinou pak do slezské fáze KLPP. Z nekeramických předmětů, které se podařilo nalézt, lze vzpomenout pouze ojedinělý nález jednoduché jehlice a několik bronzových slitků.

Resumé

Polešovice (Kataster Podolí u Brna, Bez. Uherské Hradiště). „Nivy“. Věteřover Gruppe. Jung- und Spätbronzezeit. Laisitzer Urnenfelderkultur (schlesische Phase). Siedlung. Rettungsgrabung.

POPICE (okr. Břeclav)

„Za dráhou“. Kultura únětická. Ojedinelý nález. Záchraný výzkum. Uložení: AÚ AVČR Brno.

Archeologický ústav AVČR Brno, detašované pracoviště Dolní Věstonice, realizovalo v období od října 2005 do srpna 2006 archeologický dohled na liniové stavbě „Odkanalizování obcí Strachotín, Popice a Pouzdřany a výstavba společné ČOV – I. etapa“. Archeologický dozor se realizoval souběžně s výkopovými pracemi a soustředil se hlavně na sledování vykopané ryhy, a kde to bylo možné, na povrchový průzkum v páse cca 5 m na obě strany od výkopu.

Na J okraji katastra obce Popice, na temene mírného svahu, těsně při dráze nůzového letiška, se na profilu výkopu v hloubce 50 cm pod povrchem zachytili ojedinělé črepy z dvou nádob. Jedná se o keramické fragmenty (části dna, tela i okraje) z tenkostenné nádoby bez výzdoby (42 ks) a jeden hrubostenný črep. Nálezy ležali v pískovo-hlinité vrstvě hrzavohnedé barvy bez sívisu na archeologický objekt. Na základě profilace, absence výzdoby i charakteru materiálu ich možno datovat do doby bronzové, přesněji do období únětické kultury (určení S. Stuchlík).

O 200 m dále v směru k obci Popice se na profilu výkopu zachytila aj část už porušeného pravěkého objektu. Objekt se nacházel v hloubce 65 cm pod povrchem, pod vrstvou ornice a pískovo-hlinité vrstvy, zapuštěný do štrkovo-hlinitého podložia. Samotný objekt se na profilu výkopu javil ako 25 cm hrubá a 80 cm široká šošovka, vyplnená hrubým štrkom a na dne 5–10 cm hrubou čiernou popolovitou vrstvou. Po okraji objektu sa nachádzala súvislejšia do tehločervena prepá-

Literatura

Belcredi, L., Čizmář, M., Košťálek, P., Oliva, M., Salaš, M. 1989: *Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov*, Brno.

Resumé

Podolí (Bez. Brno-venkov). „Příčný“. Neolit (?). Aunjetitzer Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

ná vrstva. Výplň objektu obsahovala drobné kúsky mazanice, drevené uhlíky, 2 nezdobené keramické črepy z hrubostennej nádoby, 1 kamenný artefakt štiepanej industrie – prepálený terminálny fragment hrotitej čepele a drobnú štepnu kosti. Objekt možno zaradiť do obdobia mladšieho pravěku, jeho bližšie datovanie a kultúrne zaradenie vzhľadom na množstvo a reprezentatívnosť nálezov však nie je možné.

Martin Novák

Resumé

Popice (Bez. Břeclav). „Za dráhou“. Aunjetitzer Kultur. Einzelfund. Rettungsgrabung.

PRAVČICE (okr. Kroměříž)

„Pravčické Nivky“ (Pravčice 1). Doba bronzová. Sídliště. Kultúrná vrstva Záchranný předstihový výzkum.

V kultúrní vrstvě nalezeno větší množství keramického materiálu (podrobná charakteristika lokality – viz kap. Doba železná). Mocnost kultúrní vrstvy je 20–40 cm.

Martin Paulus

Resumé

Pravčice (Bez. Kroměříž). „Nivky“ (Hulín-Pravčice 1). Bronzezeit. Siedlung. Kulturschicht. Rettungsgrabung.

SMRŽICE (okr. Prostějov)

„Vlčí doly“. Mladší doba bronzová (lužická fáze KLPP). Pohřebiště. Povrchový průzkum.

Počátkem dubna 2006 oznámil p. Zajíc z Kostelce na Hané nález pravěké keramiky v poloze „Vlčí doly“ v katastru obce Smržice (ZM ČR 1 : 10 000 (list 24-24-02) širší okolí bodu 436:39). Realizovaný terénní průzkum zjistil četné koncentrace střeptů a mnohdy i lidských kremačních zbytků vyhozených na povrch hlubokou podzimní orbou. Na lokalitě bylo

identifikováno dosud neznámé pohřebiště náležející lužickému úseku kultury lužických popelnicových polí.

Pavel Fojtík

Resumé

Smržice (Bez. Prostějov). „Vlčí doly“. Jüngere Bronzezeit (Lausitzer Phase der Lausitzer Urnenfelderkultur). Gräberfeld. Oberflächensammlung.

STŘÍBRNICE (k. ú. Stříbrnice nad Hanou, okr. Přerov)

„Lopaty“. Neolit, doba bronzová. Pohřebiště, sídliště. Záchranný výzkum.

V rámci záchranných archeologických výzkumů na trase dálnice D1, v jejím nově stavěném úseku mezi obcemi Mořice a Kojetín, byla v letošním roce prozkoumaná archeologická lokalita označena jako – Stříbrnice 1 (podrobnější popis lokality – viz. kap. Eneolit).

Během výzkumu objeveno v západní části skryté plochy několik sídlištních objektů, z nichž většina (kolem 20) patří do období starší doby bronzové, a to věteřovské skupině.

Jednalo se většinou o menší objekty o rozměrech do 1,5 m délky a 1,2 m hloubky, ze kterých byly vyzvednuty zlomky keramických nádob, kostěné nástroje, štipaná industrie, zvířecí kosti a zlomky mazanice. V jednom z objektů byla u jedné ze stěn nalezena lidská kostra pohozená v neanatomické poloze.

Je velmi pravděpodobné, že sídlištní nálezy věteřovské skupiny jsou jen satelitním táborem větší osady, která byla odkryta za údolím potoka Hlavnice, na protější sprásové naveně asi 400 m západním směrem.

Kromě věteřovských nálezů, bylo na lokalitě objeveno i rozlehlé a bohaté pohřebiště z období eneolitu, na kterém bylo prozkoumáno 92 hrobů kultury zvoncovitých pohárů a 6 hrobů kultury se šňurovou keramikou.

Arkadiusz Tajer

Resumé

Stříbrnice (Kataster Stříbrnice nad Hanou, Bez. Přerov). „Lopaty“, Glockenbecherkultur. Schnurkeramikultur. Ältere Bronzezeit. Rettungsgrabung. Gräberfeld. Siedlung.

SUCHOHRDLY (k. ú. Suchohrdly u Miroslavi, okr. Znojmo)

„Krátké“, „U kapličky“. Starší doba bronzová, pravěk. Sídliště. Záchranný výzkum. Uložení: JMM Znojmo.

Při výstavbě kanalizace v k. ú. Suchohrdly u Miroslavi byla na trase jejího výtaku západně od obce lokalizována dvě dosud neznámá sídliště. Pouze rámcově do pravěku můžeme zařadit lokalitu v trati „Krátké“ s jedním sídlištním objektem a kultúrní vrstvou. Na ZM ČR (list 34-12-11) v měřítku 1 : 10 000 se osídlení reprezentované jámou 503 a kultúrní vrstvou nachází v okolí bodu 76 mm od západní sekční čáry a 161 mm od jižní sekční čáry. Rozkládá se na jižním svahu v nadmořské výšce 210 m na levobřeží potoka Miroslávka. V poloze „U kapličky“ byla porušená velká zásobní jáma, datovaná podle sporadických nálezů keramiky do průběhu starší

Obr. 10. Smržice, „Vlčí doly“. Žárové pohřebiště KLPP při pohledu od severozápadu.
Smržice, „Vlčí doly“. Brandgräberfeld der Lusitzer Urnenfelderkultur von Nordwesten.